

**Protokół ze zdalnego spotkania
Rady Narodowego Centrum Nauki
9 września 2021 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) prof. dr hab. Wojciech Dajczak;
- 3) prof. dr hab. Stefan Dziembowski;
- 4) prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna;
- 5) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 6) prof. dr hab. Robert Hasterok;
- 7) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
- 8) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 9) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
- 10) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki, Przewodniczący Rady NCN;
- 11) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 12) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 13) prof. dr hab. Justyna Olko;
- 14) prof. dr hab. Bronisław Rudak;
- 15) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 16) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 17) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
- 18) prof. dr hab. inż. Aneta Wojdyło;
- 19) dr. hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 20) prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz;
- 21) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN
- 2) dr Marcin Liana, zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 3) dr Marta Buchalska;
- 4) dr Małgorzata Jacobs;
- 5) dr inż. Anna Fiust;
- 6) dr Malwina Gębalska;
- 7) dr inż. Aleksandra Friedl;
- 8) dr Monika Pobiega;
- 9) dr Mateusz Sobczyk;
- 10) dr Jadwiga Spyrka;
- 11) dr inż. Tomasz Szumelda;
- 12) dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 13) dr Anna Wiczorek;
- 14) dr Anna Wiktor;
- 15) dr Magdalena Wyszowska-Kolatko;

Pracownicy NCN:

- 16) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 17) dr Aneta Pazik-Aybar, Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN;
- 18) Anna Korzekwa-Józefowicz, Ekspert ds. Nauki i Promocji NCN;
- 19) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 20) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 21) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 22) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;

- 23) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska Kierownik ZFN NCN;
- 24) Iwona Dąbrowska, Kierownik DSO NCN;
- 25) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN;
- 26) Teresa Żanowska, Kierownik DBNiRN NCN;
- 27) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 28) Katarzyna Sadowska-Likos, Kierownik DOW NCN;
- 29) Joanna Blitek, KR NCN;
- 30) Jolanta Lisowska, KR NCN.

Program posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
2. Informacja kwartalna o zakresie wykonanych przez Narodowe Centrum Nauki zadaniach i wydatkowanych na ten cel środkach przedstawiona przez Dyrektora NCN prof. Zbigniewa Błockiego
3. Przekazanie sprawozdania z przebiegu konkursów na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatorów Dyscyplin Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce oraz Koordynatora Dyscyplin Nauk o Życiu.
4. Przedstawienie informacji na temat wspólnego konkursu Narodowego Centrum Nauki i Agencji Badań Medycznych w zakresie niekomercyjnych badań klinicznych w obszarze chorób cywilizacyjnych.
5. Wybór Zespołu Ekspertów do oceny wniosków z obszaru nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce skierowanych przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownej oceny.
6. Przyjęcie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich.
7. Przyjęcie zasad przeprowadzania konkursu OPUS 22 w zakresie projektów badawczych realizowanych z zagranicznymi zespołami naukowymi w ramach współpracy Lead Agency Procedure dla których Narodowe Centrum Nauki będzie pełnić rolę agencji wiodącej, planowanego do ogłoszenia 15 września br.
8. Przyjęcie zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.
9. Przyjęcie zmian w warunkach oraz regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy wielostronnej UNISONO.
10. Przyjęcie zmian w regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursach międzynarodowych organizowanych we współpracy wielostronnej w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure).
11. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze planowane do realizacji przez polskie zespoły naukowe złożone w konkursie WEAVE – UNISONO.
12. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze w ramach konkursu OPUS 22 planowanego do ogłoszenia przez Narodowe Centrum Nauki 15 września br.
13. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze w ramach konkursu SONATA 17 planowanego do ogłoszenia przez Narodowe Centrum Nauki 15 września br.
14. Przekazanie informacji na temat wyników konkursu CHIST-ERA Call 2020 przeprowadzanego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania w zakresie technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.
15. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze planowane do realizacji przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Call 2021 przeprowadzanego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania w zakresie technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.
16. Ocena raportów końcowych z realizacji grantów Narodowego Centrum Nauki w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu.
17. Przekazanie informacji na temat przyjęcia przez Komisję Europejską raportu końcowego z zakończenia realizacji przez Narodowe Centrum Nauki programu POLONEZ.
18. Przedstawienie stanowiska w sprawie postulatów środowiska akademickiego związanego z Inżynierią Materiałową dotyczących reorganizacji niektórych paneli dziedzinowych nauk ścisłych i technicznych w strukturze paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy NCN.
19. Dyskusja dotycząca struktury paneli ST pod kątem postulatów Komitetu Fizyki PAN w sprawie zmian w panelu ST2 „Podstawowe składniki materii” oraz Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN w sprawie reorganizacji panelu ST8 „Inżynieria procesów i produkcji”.
20. Przedstawienie stanowiska w sprawie postulatów Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk dotyczące zmiany usytuowania nauk weterynaryjnych w strukturze paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy NCN.

21. Dyskusja dotycząca propozycji Uniwersytetu Gdańskiego w sprawie możliwości włączenia do oceny zagadnień związanych z płcią we wnioskach o finansowanie projektów badawczych składanych w konkursach NCN.
22. Przedstawienie informacji na temat sondażu przeprowadzanego przez Narodowe Centrum Nauki dotyczącego funkcjonowania kobiet i mężczyzn w nauce.
23. Omówienie bieżących spraw związanych z obchodami Jubileuszu 10-lecia działalności NCN.
24. Przedstawienie informacji na temat prac Kapituły Nagrody NCN
25. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia Rady NCN, następnie przedstawił plan spotkania.

Ad. 1. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 2. Informacja kwartalna o zakresie wykonanych przez Narodowe Centrum Nauki zadaniach i wydatkowanych na ten cel środkach przedstawiona przez Dyrektora NCN prof. Zbigniewa Błockiego

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN przedstawił informację kwartalną o zakresie wykonanych przez Narodowe Centrum Nauki zadań i wydatkowanych na ten cel środkach w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r. (w załączeniu). Poinformował, że w omawianym okresie ogłoszono konkursy: MAESTRO 13, SONATA BIS 11 oraz nabór w trybie ciągłym w konkursie MINIATURA 5. Rozstrzygnięto również konkursy: PRELUDIUM BIS 2, OPUS 20 + LAP, SONATA 16, DAINA 2. Przekazał, że w konkursie PRELUDIUM BIS 2 do finansowania zakwalifikowano 116 wniosków na łączną kwotę 57, 6 mln zł, a liczbowy wskaźnik sukcesu w tym konkursie wyniósł 41%, w konkursie OPUS 20+LAP do finansowania zakwalifikowano 342 wnioski, w tym 263 w ścieżce OPUS na łączną kwotę 340, 3 ml zł oraz 79 wniosków w ścieżce LAP na łączną kwotę 109 mln zł, a liczbowy wskaźnik sukcesu w tym konkursie wyniósł odpowiednio 14% i 35%. W konkursie SONATA 16 do finansowania zakwalifikowano 180 wniosków na łączną kwotę 160,6 mln zł i liczbowym wskaźnikiem sukcesu 16%, natomiast w konkursie DAINA 2 zarekomendowano do finansowania 11 projektów na łączną kwotę 11, 6 mln zł. Przekazał także, że w omawianym okresie zakończył się nabór wniosków w konkursach: PRELUDIUM 20, OPUS 21, Dioscuri 4 oraz wniosków pełnych w konkursach BiodivRestore, JPND Call 2021 oraz Forest Value Call 2021. Wskazał, że w konkursie PRELUDIUM 20 złożonych zostało 2217 wniosków, w konkursie OPUS 21 2314 wniosków, natomiast po stronie polskiej w konkursie Dioscuri złożono 4 wnioski, w konkursie BiodivRestore - 16 wniosków, w konkursie JPND Call -7 wniosków oraz 15 wniosków w konkursie ForestValue Call 2021. Poinformował także, że konkursach organizowanych w ramach współpracy z NAWA tj.: "Polskie Powroty 2020" oraz „Profesura Gościenna NAWA 2020” trwa nabór otwarty do złożenia wniosków o finansowanie przez NCN komponentów badawczych. W kwestii nadzoru nad realizacją badań naukowych poinformował, że w omawianym okresie rozliczono 560 raportów końcowych z realizacji grantów NCN. W zakresie kontroli i audytu zakończono sześć kontroli planowych wynikających z rocznego planu kontroli na rok 2021. Zwrócił uwagę, że pojawiła się konieczność kontroli tzw. „drapieżnej promocji” mającej na celu odpłatne promowanie poszczególnych publikacji będących efektem realizacji grantów NCN oraz źródeł kosztów ponoszonych z tego tytułu. W jej wyniku NCN zweryfikowało, że niektóre podmioty realizujące projekty finansowane przez NCN poniosły koszty na usługi związane z tego rodzaju promocją, w związku z tym zdecydowano, że wszystkie wydatki ponoszone z tego tytułu będą analizowane przez Zespoły Ekspertów w procesie rozliczania raportów końcowych z realizacji grantów. Zwrócił uwagę na szeroką działalność informacyjno-promocyjną NCN. Przekazał, że w omawianym okresie opublikowano broszurę informacyjną NCN za pośrednictwem mediów społecznościowych (LinkedIn, Facebook, Twitter). W dalszej kolejności poinformował o udziale przedstawicieli Rady i Centrum w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach krajowych i zagranicznych.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że została uruchomiona nowa strona internetowa NCN.

Ad. 3. Przekazanie sprawozdania z przebiegu konkursów na Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki. Wybór Koordynatorów Dyscyplin Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce oraz Koordynatora Dyscyplin Nauk o Życiu.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji Rady ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin przedstawił sprawozdanie z przebiegu konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN HS i NZ. Poinformował, że na trzy stanowiska Koordynatorów Dyscyplin HS (w tym jedno na zastępstwo) ubiegało się

łącznie 12 kandydatów, z czego 5 kandydatur nie spełniło wymogów zawartych w ogłoszeniu o konkursie. Natomiast na stanowisko Koordynatora Dyscyplin NZ aplikowało czterech kandydatów. Przekazał, że ostatecznie Komisja zdecydowała się zaprosić na rozmowy kwalifikacyjne pięć osób. Rozmowy z kandydatami zostały przeprowadzone w siedzibie NCN. Poinformował, że na podstawie ocen uzyskanych przez kandydatów na pierwszym i drugim etapie, najwyższą ocenę w konkursie na stanowisko Koordynatora Dyscyplin HS otrzymała dr Katarzyna Jarecka-Stępień, dr Igor Dobrzeńcki oraz dr Katarzyna Bester-Ostrowska, natomiast na Koordynatora Dyscyplin NZ dr Małgorzata Zawiaślak. W związku z tym przekazał, że Komisja rekomenduje Radzie wymienionych kandydatów do pracy na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin w poszczególnych grupach nauk.

Członkowie Rady NCN na podstawie przedstawionego sprawozdania z przebiegu konkursu, poparli przedstawione kandydatury zaproponowane przez Komisję konkursową i w drodze głosowania (21 głosów „za”) przyjęła w tej sprawie uchwałę nr 75/2021 w sprawie wyboru Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki (w załączeniu).

Ad. 4. Przedstawienie informacji na temat wspólnego konkursu Narodowego Centrum Nauki i Agencji Badań Medycznych w zakresie niekomercyjnych badań klinicznych w obszarze chorób cywilizacyjnych.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że w dniu 27 sierpnia 2021 r. spotkał się z przedstawicielami Agencji Badań Medycznych (ABM) celem kontynuacji dyskusji dotyczącej współpracy NCN z ABM na rzecz organizacji konkursu ABM w zakresie niekomercyjnych badań klinicznych w obszarze chorób cywilizacyjnych. Przypomniął, że NCN oraz ABM zawarły porozumienie polegające na wzajemnym wspieraniu się w zakresie wykorzystywania wyników badań podstawowych, a zwłaszcza badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych. Celem porozumienia jest stworzenie możliwości współpracy w zakresie organizowanych przez każdą ze stron konkursów lub programów. W związku z tym, podczas spotkania omówiono główny cel konkursu oraz kryterium odnoszące się bezpośrednio do projektów finansowanych przez NCN. W ramach tego kryterium oceniane będzie czy składany projekt posiada wyniki badań wstępnych będących rezultatem projektów finansowanych wcześniej przez NCN. W przypadku posiadania wyników badań wstępnych beneficjent NCN otrzyma dodatkowe 5 punktów. Poinformował, że powyższy konkurs został ogłoszony przez ABM w dniu 31 sierpnia 2021 r.

Ad. 5. Wybór Zespołu Ekspertów do oceny wniosków z obszaru nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce skierowanych przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownej oceny.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 poinformowała o decyzji Komisji Odwoławczej, która skierowała do ponownego rozpatrzenia sześć wniosków złożonych w konkursach OPUS 20, SONATA 16 oraz OPUS 21. Następnie przedstawiła zarekomendowany przez członków Komisji K-1 skład Zespołu Ekspertów do oceny tych wniosków.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawiony skład Zespołu Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach OPUS 20, SONATA 16 oraz OPUS 21 i skierowanych przez Komisję Odwoławczą Rady NCN do ponownego rozpatrzenia. Ustalono, że uchwała w tej sprawie zostanie przyjęta w trybie obiegowym.

Ad. 6. Przyjęcie zmian w warunkach przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że zgodnie z decyzjami Rady NCN podjętymi w lipcu br., wprowadzono zmiany w warunkach przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS polegające na zmianie z dwuetapowej oceny wniosków w tym konkursie na jednoetapową, dokonywaną przez 3 ekspertów, zwiększeniu limitu finansowania projektu ze 180 do 300 tys. zł, a także wprowadzeniu możliwości zmiany doktoranta do końca pierwszego roku realizacji projektu, przy założeniu, że szkoła doktorska dofinansuje stypendium otrzymywane przez nowego doktoranta o równowartość stypendium wypłaconego wcześniejszemu doktorantowi, aby zapewnić wypłatę stypendium przez pełny okres jego kształcenia. Wskazała również, że kierownik projektu powinien spełnić wymagania dla promotora określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce już na dzień zakończenia naboru wniosków w konkursie, aby nie przedłużać procesu podpisywania umowy, co jest jednoznaczne ze wstrzymaniem finansowania projektu przez NCN. Zaznaczyła, że jednoetapowa ocena wniosku przyspieszy rozstrzygnięcie konkursu o ok. 1,5 miesiąca. Poinformowała również, że część z przytoczonych zmian ma umocowanie w Regulaminie przyznawania środków.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali zmiany w warunkach przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 77/2021 (w załączeniu).

Ad. 7. Przyjęcie zasad przeprowadzania konkursu OPUS 22 w zakresie projektów badawczych realizowanych z zagranicznymi zespołami naukowymi w ramach współpracy Lead Agency Procedure dla których Narodowe Centrum Nauki będzie pełnić rolę agencji wiodącej, planowanego do ogłoszenia 15 września br.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że przeprowadzenie konkursu OPUS 22 planowanego do ogłoszenia 15 września br. wymaga dookreślenia w drodze odrębnej uchwały szczegółowego zakresu zasad współpracy z zagranicznymi zespołami naukowymi w ramach współpracy Lead Agency Procedure, LAP. Wskazała, że NCN w 22 edycji konkursu OPUS, przeprowadzi nabór wniosków w ramach współpracy LAP i będzie pełnić rolę agencji wiodącej, odpowiedzialnej za ich ocenę. Zaznaczyła, że NCN będzie uruchamiać tę ścieżkę naboru wniosków we wrześniowych edycjach OPUS, wskazując instytucje partnerskie, z którymi będzie możliwa współpraca LAP, dopuszczalne konfiguracje współpracy pomiędzy zespołami, dopuszczalny czas trwania projektów itp.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali szczegółowe zasady przeprowadzania konkursu OPUS 22 w zakresie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy Lead Agency Procedure, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 78/2021 (w załączeniu).

Ad. 8. Przyjęcie zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że w ślad za zmianą warunków przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS wprowadzono stosowne zmiany w Regulaminie przyznawania środków, ponieważ to w tym dokumencie określone zostały zasady oraz kryteria jednoetapowej oceny wniosków w tym konkursie. Zaznaczyła, że kierowanie projektem badawczym PRELUDIUM BIS nie będzie się już wliczać do limitu 3 projektów badawczych, które kierownik projektu może realizować jednocześnie, z zachowaniem dotychczasowej zasady, że jeden kierownik może otrzymać finansowanie nie więcej niż dwóch projektów PRELUDIUM BIS. Zaznaczyła, że zgodnie z decyzją Rady, wprowadzono zasadę umożliwiającą jednokrotną zmianę doktoranta w projekcie PRELUDIUM BIS, pod warunkiem, że doktorant zostanie wybrany w drodze otwartego konkursu przeprowadzonego do końca pierwszego roku realizacji projektu oraz, że podmiot realizujący zagwarantuje wypłatę stypendium doktoranckiego PRELUDIUM BIS przez pełny okres kształcenia tego doktoranta w wysokości i na zasadach określonych w Regulaminie. Wskazała również, że Komisja przeanalizowała procedurę oceny wniosków w konkursach NCN pod kątem uproszczenia opisów procesu oraz stosowanych definicji. Doprecyzowano także katalog kosztów w projektach NCN wskazując, że niekwalifikowalne ze środków NCN są koszty opłat publikacyjnych (tzw. Article Processing Charges, APC) w czasopismach hybrydowych, zgodnie z definicją zawartą w Polityce NCN dotyczącej otwartego dostępu do publikacji, a także koszty opłat wydawniczych (np. redakcyjnych, translatorskich, edytorskich, odbitek, kolorowych rysunków w wersji drukowanej, submission fees), z wyjątkiem kosztów APC w czasopismach zgodnych ze ścieżkami 1 i 3 opisanymi w tej polityce. Jednocześnie doprecyzowano, że w przypadku publikacji objętych obowiązkiem otwartego dostępu, kwalifikowalne w ramach kategorii usług obcych są koszty związane z przygotowaniem manuskryptu do jego złożenia w wydawnictwie. Wskazała także na zaktualizowaną listę krajów, w których można planować staż zagraniczny w ramach konkursu SONATINA oraz odpowiadające im procentowe wskaźniki korekcyjne.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (19 głosów „za”, 2 głosy „wstrzymujące”) zaakceptowali zmianę Regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN w zakresie projektów badawczych, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 79/2021 (w załączeniu).

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur zwróciła się z prośbą do Rady NCN o rozważenie dyskusji w najbliższym czasie na temat katalogu kosztów kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych ze środków projektu, a także kwestię budżetu wynagrodzeń i stypendiów dla studentów i doktorantów. Poddała pod dyskusję, czy NCN nie powinno zrezygnować ze stypendium naukowego pozostawiając tym samym wyłącznie stypendium doktoranckie. Zwróciła uwagę, że intencją utrzymania stypendium naukowego, w momencie wprowadzana do oferty konkursowej konkursu PRELUDIUM BIS, był fakt, że część doktorantów „ze starego systemu” nie mogła pobierać stypendium doktoranckiego. Natomiast liczba tych osób jest coraz mniejsza, a w 2023 r. osoby te muszą uzyskać doktorat, w przeciwnym razie stracą status doktoranta. Wskazała, że utrzymanie w ofercie konkursowej NCN obu form stypendiów budzi wiele problemów interpretacyjnych i niespójności w wynagradzaniu doktorantów i studentów w poszczególnych konkursach NCN. Wskazała jednocześnie, że stypendium doktoranckie dedykowane jest

wyłącznie doktorantom, natomiast nie mogą z niego skorzystać wykonawcy nie posiadający stopnia naukowego doktora np. studenci. Jako kolejny temat do dyskusji Rady wskazała na kategorię usług obcych. Przypomniała, że usługi tego typu obecnie mogą być zlecane tylko firmom lub osobom prowadzącym działalność gospodarczą. Do dyskusji pozostaje kwestia czy usługę obcą może wykonać osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej. Wskazała na opinię Zespołu Radców Prawnych NCN w myśl, której taka opcja byłaby dopuszczalna w szczególnych przypadkach pod warunkiem zgodności z zapisami ustawy prawo zamówień publicznych. Do dyskusji Rady przedstawiła również analizę katalogu kosztów kwalifikowalnych w tym kosztów naprawy sprzętu, okresowego przeglądu i walidacji urządzeń. Dodała, że ERC nie wyraża zgody na zakup aparatury naukowo-badawczej, natomiast finansuje koszty jej amortyzacji. Odnosiła się również do warunków konkursu PRELDIUM BIS, w którym do otwartego konkursu na doktoranta realizującego projekt może przystąpić wyłącznie osoba niebędąca uczestnikiem szkoły doktorskiej, poddając pod dyskusję możliwość przystąpienia do konkursu również osoby będącej już w szkole doktorskiej, co byłoby istotnym ułatwieniem dla kierowników projektów, którzy do końca pierwszego roku realizacji projektu zdecydowali o zmianie doktoranta realizującego projekt.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby propozycje zgłoszone przez prof. Joannę Golińską-Pilarek zostały przekazane członkom Rady, a w następnej kolejności będą one przedmiotem dyskusji Rady.

Ad. 9. Przyjęcie zmian w warunkach oraz regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy wielostronnej UNISONO.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że warunki i regulamin przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez NCN we współpracy wielostronnej np. typu ERA-NET, został zaktualizowany pod kątem zmian wprowadzonych w ostatnim czasie do Regulaminu przyznawania środków obowiązującego w konkursach krajowych. Zaznaczyła, że nie ma możliwości bieżącej aktualizacji zasad UNISONO, ponieważ nabory wniosków w konkursach międzynarodowych są prowadzone poza standardowym harmonogramem przeprowadzania konkursów przez NCN i w trakcie ich trwania nie ma możliwości wprowadzania zmian w systemie OSF, które mogłyby nastąpić na skutek zmian w zasadach przyznawania środków.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że NCN wystąpiło do Ministra Edukacji i Nauki w sprawie pełnienia funkcji krajowego koordynatora Europejskiego Partnerstwa na rzecz Bioróżnorodności *Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth* realizowanego w ramach programu Horyzont Europa 2021-2027. Następnie wskazała, że organizacja konkursów w ramach ww. partnerstwa wykracza poza ustawowe zadania NCN, dlatego wymagane jest zlecenie realizacji tego zadania przez Ministerstwo, na podstawie którego NCN będzie mogło finansować także projekty dotyczące badań aplikacyjnych. Zaznaczyła, że po otrzymaniu od Ministerstwa formalnego zlecenia na realizację ww. zadania, niezwłocznie skieruje się do Rady z prośbą o wyrażenie zgody na dookreślenie warunków konkursu UNISONO o szczegółowe regulacje w tym zakresie. Planowany termin ogłoszenia konkursu to 1 października br.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowali zmianę warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez NCN we współpracy wielostronnej UNISONO, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 80/2021 (w załączeniu).

Ad. 10. Przyjęcie zmian w regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursach międzynarodowych organizowanych we współpracy wielostronnej w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure).

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformowała, że regulamin przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN w konkursach międzynarodowych organizowanych we współpracy wielostronnej w oparciu o procedurę agencji wiodącej tzw. Lead Agency Procedure, podobnie jak UNISONO, został dostosowany pod kątem zmian wprowadzonych w ostatnim czasie do Regulaminu przyznawania środków obowiązującego w konkursach krajowych. Wskazała, że aktualizowanie Regulaminu w dowolnym momencie nie jest możliwe z uwagi na odmienny harmonogram konkursów agencji partnerskich, które przeprowadzają nabór i ocenę merytoryczną wniosków, nierzadko też, nabory te prowadzone są w trybie ciągłym przez większą część roku.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowali zmianę Regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN w konkursach międzynarodowych organizowanych we współpracy wielostronnej w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure), przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 81/2021 (w załączeniu).

Ad. 11. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze planowane do realizacji przez polskie zespoły naukowe złożone w konkursie WEAVE – UNISONO.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN zwróciła się z prośbą o ustalenie alokacji środków na finansowanie projektów badawczych planowanych do realizacji przez polskie zespoły badawcze we współpracy z zagranicznymi zespołami badawczymi w ramach współpracy LAP, złożonych w konkursie WEAVE-UNISONO od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 r. Wnioski te będą rekomendowane do finansowania ze środków NCN przez instytucje partnerskie, pełniące rolę agencji wiodących i dokonujących oceny merytorycznej tych wniosków. Po analizie aktywności polskich zespołów badawczych w ramach dotychczasowych współprac dwustronnych z agencjami partnerskimi i strukturze finansowej wniosków finansowych w bieżącym roku w ramach WEAVE-UNISONO, zaproponowała nakłady w wysokości 45 mln zł.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (20 głosów „za”) zaakceptowali wysokości środków finansowych w kwocie 45 mln zł przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu WEAVE-UNISONO, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 82/2021 (w załączeniu).

Ad. 12. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze w ramach konkursu OPUS 22 planowanego do ogłoszenia przez Narodowe Centrum Nauki 15 września br.

Dr Marcin Liana z-ca Dyrektora NCN przekazał, że w wyniku analizy struktury budżetu NCN na najbliższe lata oraz wyników wcześniejszych edycji konkursu OPUS, w porozumieniu z głównym księgowym NCN, zaproponował pod dyskusję Rady nakład finansowy 22 edycji konkursu OPUS na poziomie 500 mln zł, co oznacza zwiększenie nakładów o 50 mln zł w stosunku do 21 edycji konkursu. Wskazał, że jeżeli żądania finansowe wnioskodawców utrzymają się na zbliżonym poziomie, proponowany nakład przełoży się na ok. 20% współczynnik sukcesu w konkursie. Wskazał, że ponowna analiza możliwości budżetowych NCN oraz ewentualne zwiększenia nakładów konkursu, zostanie przeprowadzona po zakończeniu naboru wniosków w konkursie, 15 grudnia br. Wówczas znane będą żądania finansowe wnioskodawców oraz prognozowany współczynnik sukcesu.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu OPUS 22 w kwocie 500 mln zł, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 83/2021 (w załączeniu).

Ad. 13. Ustalenie wysokości środków finansowych na projekty badawcze w ramach konkursu SONATA 17 planowanego do ogłoszenia przez Narodowe Centrum Nauki 15 września br.

Dr Marcin Liana z-ca Dyrektora NCN przekazał, że w wyniku analizy struktury budżetu NCN na najbliższe lata oraz wyników wcześniejszych edycji konkursu SONATA, w porozumieniu z głównym księgowym NCN, zaproponował pod dyskusję Rady nakład finansowy na poziomie 200 mln zł, co oznacza zwiększenie nakładów o 50 mln zł w stosunku do 16 edycji tego konkursu. Wskazał, że jeżeli żądania finansowe wnioskodawców utrzymają się na zbliżonym poziomie, proponowany nakład przełoży się na ok. 22-23% współczynnik sukcesu w konkursie.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) zaakceptowali wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach konkursu SONATA 17 w kwocie 200 mln zł, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 84/2021 (w załączeniu).

Ad. 14. Przekazanie informacji na temat wyników konkursu CHIST-ERA Call 2020 przeprowadzanego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania w zakresie technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.

Dr Anna Wieczorek Koordynator Dyscyplin ST przypomniała, że konkurs CHIST-ERA Call 2020 przeprowadzony przez konsorcjum CHIST-ERA dotyczył badań z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych oraz obejmował tematykę: Advanced Brain-Computer Interfaces for Novel Interactions (BCI) oraz Towards Sustainable ICT (S-ICT). Poinformowała, że konkurs został rozstrzygnięty we wrześniu 2021 r.

W wyniku oceny merytorycznej do finansowania zakwalifikowano 10 projektów, w tym trzy projekty z udziałem polskich zespołów badawczych.

Ad. 15. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze planowane do realizacji przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Call 2021 przeprowadzanego przez konsorcjum CHIST-ERA wspierającego badania w zakresie technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.

Dr Anna Wieczorek Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że konsorcjum CHIST-ERA planuje ogłosić kolejny konkurs CHIST-ERA Call 2021 wspierający badania w zakresie technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych. Planowany do ogłoszenia w październiku 2021 r. konkurs obejmować będzie tematykę Nano-Opto-Electro-Mechanical Systems for ICT oraz Foundations for Misbehaviour Detection and Mitigation Strategies in Online Social Networks and Media. W związku z tym, za zgodą Komisji K-2, zwróciła się z prośbą o ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w tym konkursie.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (21 głosów „za”) ustalili wysokość środków finansowych w kwocie 500 tys. EUR z przeznaczeniem na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Call 2021 przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 85/2021 (w załączeniu).

Ad. 16. Ocena raportów końcowych z realizacji grantów Narodowego Centrum Nauki w obszarze nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 poinformowała, że członkowie Komisji K-1 ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową, za wyjątkiem trzech, w których uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków, natomiast w dwóch przypadkach przekazała, że Komisja uznała umowy za wykonane ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i koniecznością zwrotu części środków.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że członkowie Komisji K-2 ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie nauk ścisłych i technicznych, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową. Natomiast w jednym przypadku Komisja uznała umowę za wykonaną ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i koniecznością zwrotu części środków.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że członkowie Komisji K-3 ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie nauk o życiu, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawione informacje na temat oceny raportów końcowych z realizacji grantów NCN wraz z wykazem ocenionych raportów, przyjmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 76/2021 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 17. Przekazanie informacji na temat przyjęcia przez Komisję Europejską raportu końcowego z zakończenia realizacji przez Narodowe Centrum Nauki programu POLONEZ.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN poinformowała, że Komisja Europejska przyjęła raport końcowy z realizacji przez NCN programu POLONEZ. Jest to pierwszy program finansowany przez Komisję Europejską i udało się go rozliczyć bez żadnej konieczności dokonywania korekt. Przekazała, że konkurs łączył realizację projektów badawczo-szkoleniowych z atrakcyjnymi możliwościami rozwoju kariery zawodowej i wymianą wiedzy. Kluczową wartością tego programu, była międzynarodowa mobilność międzysektorowa naukowców. Projekty badawcze finansowane w ramach tego konkursu realizowane były w polskich jednostkach naukowych przez doświadczonych naukowców niezależnie od ich wieku i narodowości. Poinformowała, że w wyniku programu POLONEZ 109 naukowców z 28 krajów realizowało swoje badania w 49 jednostkach naukowych w całej Polsce. Jeśli chodzi o finansowanie, był to w większej mierze program NCN, przy dofinansowaniu z KE w wysokości 5,8 mln Euro i całkowitym budżecie w wysokości 20,5 mln Euro. Wskaźnik sukcesu w konkursie wynosił ok. 10%, co wskazuje na dużą konkurencję. Dominowały projekty w naukach ścisłych i technicznych. W 85 projektach realizowanych w ramach grantów POLONEZ zatrudniono zespoły badawcze i stworzono 188 nowych miejsc pracy. Zwróciła uwagę, że program POLONEZ miał istotny wpływ na rozwój zawodowy naukowców oraz zwiększenie ich szans na rynku pracy. Wielu z nich uzyskało kolejne granty, w tym 1 grant ERC (Starting Grant), 1 grant MSCA Individual Fellowship i 50 nowych grantów NCN. Efektem badań finansowanych z POLONEZA jest 480

publikacji naukowych w Open Access. Poinformowała, że w maju 2019 Komisja Europejska przeprowadzała audyt programu w NCN i wydała opinię pozytywną bez zastrzeżeń, a w sierpniu 2021 r. przyjęła bez zastrzeżeń raport końcowy. Informacje o programie POLONEZ można znaleźć na stronie Komisji Europejskiej. NCN zrealizował również wywiady z laureatami tego programu oraz opracowany został katalog prezentujący 24 wybrane projekty i instytucje przyjmujące. Wszystkie dostępne materiały na temat programu POLONEZ służą do promocji kolejnej edycji tego programu, czyli POLONEZ BIS, którego nabór rozpoczął się 15 września br. Na zakończenie podziękowała całemu zespołowi Działu Współpracy Międzynarodowej NCN oraz pozostałym działom NCN za zaangażowanie i pracę na rzecz realizacji i rozliczania tego programu.

Ad. 18. Przedstawienie stanowiska w sprawie postulatów środowiska akademickiego związanego z Inżynierią Materiałową dotyczących reorganizacji niektórych paneli dziedzinowych nauk ścisłych i technicznych w strukturze paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy NCN.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 przekazał, że Komisja K-2 analizując postulaty przedstawione przez środowisko związane z inżynierią materiałową (pismo w załączeniu) nie przychyliła się do propozycji utworzenia dodatkowego panelu dotyczącego inżynierii materiałowej w strukturze paneli NCN. W związku z tym, że autorzy przedstawionych propozycji wyrażali chęć spotkania z Radą, zaproponował możliwość zorganizowania spotkania z udziałem przedstawicieli Rady celem wyjaśnienia przesłanek podjętych decyzji w tym zakresie.

Ad. 19. Dyskusja dotycząca struktury paneli ST pod kątem postulatów Komitetu Fizyki PAN w sprawie zmian w panelu ST2 „Podstawowe składniki materii” oraz Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN w sprawie reorganizacji panelu ST8 „Inżynieria procesów i produkcji”.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 poinformował, że Komitet Fizyki PAN zwrócił się do Rady z wnioskiem o dokonanie podziału panelu ST2 (pismo w załączeniu), proponując, aby jeden z nowo powstałych paneli obejmował dziedziny, w których są małe zespoły badawcze, a drugi objął obszary badań, które wiążą się z realizacją dużych eksperymentów przez współpracę angażując zespoły bardzo wielu badaczy. Przekazał, że Komisja wnikliwie przeanalizowała wyniki dotychczasowych konkursów NCN pod kątem wniosków z tego obszaru badawczego i podjęła decyzję o braku zgody na propozycję podzielenia panelu ST2. Zdaniem Komisji podział panelu ST2, który już teraz jest panelem stosunkowo małym, utrudniałby ekspertom wybór najbardziej wartościowych projektów do finansowania. W procesie rzetelnej oceny wniosków kluczową rolę odgrywa wybór ekspertów o kompetencjach jak najbardziej dopasowanych do tematyki złożonych wniosków, dlatego też modyfikacje panelu nie są konieczne. Następnie przekazał, że drugim postulatem w sprawie panelu ST jest propozycja Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN (pismo w załączeniu). Komitet zwraca się z prośbą o reorganizację struktury i pracy panelu ST8, argumentując, że prośba ta wynika z oceny dotychczasowego działania tego panelu oraz z nowego podziału na dyscypliny naukowe wprowadzone Ustawą 2.0. Przekazał, że Komisja K-2, również przeanalizowała wyniki konkursów NCN pod kątem wniosków z tego obszaru badawczego, i podobnie jak w przypadku panelu ST2, nie wyraża zgody na podział panelu ST8. Zdaniem Komisji, powoływani przez NCN eksperci to w przeważającej większości naukowcy zagraniczni, o wysokich kompetencjach, często pracujący na pograniczu wielu dyscyplin naukowych. Komisja nie podziela poglądu, że ze względu na zbyt szerokie spektrum tematów naukowych w panelu ST8, niektóre projekty oceniane są niewłaściwie. Wskazywanie przez wnioskodawcę odpowiednich deskryptorów pozwala na właściwy dobór ekspertów i recenzentów. Tematyka wniosków w panelu ST8 często graniczy z tematyką rozpatrywaną w panelach ST4 i ST5. Poinformował, że Komisja analizuje na bieżąco sytuację w rozmaitych panelach, jednak jakiegokolwiek zmiany struktury paneli, ich podział, czy też przenoszenie tematyki odpowiadającej poszczególnym deskryptorom do innych paneli musi być bardzo ostrożne, aby nie utrudniać działania wnioskodawcom.

Ad. 20. Przedstawienie stanowiska w sprawie postulatów Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk dotyczące zmiany usytuowania nauk weterynaryjnych w strukturze paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy NCN.

Prof. Monika Kaczmarek przypomniała, że Komitet Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN zwrócił się do Rady z prośbą o rozważenie możliwości zmiany usytuowania nauk weterynaryjnych w strukturach paneli grantowych NCN proponując utworzenie odrębnego panelu weterynaryjnego lub wydzielenia puli środków finansowych dla projektów weterynaryjnych (pismo w załączeniu). Poinformowała, że Komisja K-3 wnikliwie przeanalizowała wyniki konkursów NCN pod kątem wskazanej w piśmie dysproporcji w liczbie zakwalifikowanych do finansowania projektów z obszaru medycyny weterynaryjnej w panelach NZ5 i NZ6. Z analiz wynika, że wnioski, w których wskazano co najmniej jeden deskryptor z zakresu nauk weterynaryjnych

uzyskiwały dość wysoki współczynnik sukcesu. Analizy pokazały również stosunkowo niewielką liczbę składanych wniosków z tematyki medycyny weterynaryjnej, co wskazuje na niską aktywność w aplikowaniu o granty NCN. Odnosząc się do zastrzeżeń dotyczących rzetelności oceny przez Zespoły Ekspertów i recenzentów wartości naukowej wniosków oraz dorobku kierowników projektów przekazała, że eksperci odpowiedzialni za ocenę wniosków są wybierani na podstawie ściśle określonych procedur, mając na uwadze liczbę i tematykę złożonych wniosków w danym konkursie oraz kompetencje naukowe kandydatów na ekspertów. Zatem podczas konstrukcji Zespołów Ekspertów do oceny wniosków z obszaru medycyny weterynaryjnej, które mogą być składane w panelu NZ5, NZ6, NZ7 zostają wybrani eksperci z nauk weterynaryjnych. Przekazała, że przedstawiciele z obszaru medycyny weterynaryjnej często odmawiają udziału w pracach Zespołów Ekspertów. Zdaniem Komisji K-3 większe zaangażowanie środowiska weterynaryjnego w pracach jako ekspert NCN poprawiłoby sytuację tej dyscypliny. Na wskazany przez Komitet brak spójności usytuowania nauk weterynaryjnych w NCN w porównaniu do klasyfikacji ERC, Komisja K-3 zwraca uwagę na to, że struktura przyjętego przez NCN podziału paneli dyscyplin nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem podziału dyscyplin ERC. Panel NZ9 jest nie tylko najbardziej zróżnicowanym, ale także największym panelem NZ. Oznacza to, że ulokowanie nauk weterynaryjnych w panelu NZ9 nie wpłynęłoby pozytywnie na zmianę proporcji wniosków z tego obszaru w stosunku do pozostałych wniosków złożonych w tym panelu.

Ad. 21. Dyskusja dotycząca propozycji Uniwersytetu Gdańskiego w sprawie możliwości włączenia do oceny zagadnień związanych z płcią we wnioskach o finansowanie projektów badawczych składanych w konkursach NCN.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji K-3 poinformował, że Komisja zapoznała się z pismem prof. E. Łojkowskiej z Uniwersytetu Gdańskiego w sprawie rozważenia przez Radę możliwości włączenia do oceny zagadnień związanych z płcią obiektów badań w projektach naukowych składanych w konkursach NCN (pismo w załączeniu). Przekazał, że kwestie wskazane w treści pisma są uwzględniane w badaniach eksperymentalnych z obszaru nauk o życiu, których specyfika wymaga, aby wiele aspektów brać pod uwagę. Wskazał, że zasady w tym zakresie nie powinny dotyczyć jedynie NZ.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji Rady ds. Regulaminów i Procedur przekazała, że w programie POLONEZ BIS, który jest współfinansowany z Komisji Europejskiej, przy ocenie poziomu naukowego projektu badawczego bierze się pod uwagę dobór metodologii oraz zasadność planu badań w odniesieniu do celów naukowych projektu, w tym właściwe uwzględnienie kwestii płci oraz tożsamości płciowej.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że ewentualne wprowadzenie do innych konkursów regulacji będzie wymagać dalszych dyskusji Rady po przedstawieniu propozycji w tym zakresie Komisji ds. Regulaminów i Procedur.

Ad. 22. Przedstawienie informacji na temat sondażu przeprowadzanego przez Narodowe Centrum Nauki dotyczącego funkcjonowania kobiet i mężczyzn w nauce.

Prof. Teresa Zielińska Przewodnicząca Komisji Rady ds. Analiz Aktywności Naukowej przekazała, że Komisja przygotowuje raport na temat skuteczności pozyskiwania grantów NCN pod względem płci aplikantów. Komisja próbowała odpowiedzieć na pytanie czy istnieje statystycznie istotna różnica pomiędzy współczynnikiem sukcesu dla kobiet i mężczyzn aplikujących o finansowanie projektów przez NCN i czy istnieje korelacja pomiędzy proporcjami współczynnika sukcesu dla aplikujących kobiet i mężczyzn, a proporcjami udziału kobiet i mężczyzn w Zespołach Ekspertów. Komisja przedstawiła dotychczasowe wyniki swojej pracy w dwóch raportach. W pierwszym przedstawiono wyniki porównania proporcji wniosków w grupie kobiet i mężczyzn, natomiast w drugim raporcie przedstawiono wyniki pogłębionego badania korelacji tych różnic z rozkładem płci w grupach ekspertów oceniających wnioski grantowe. Przekazała, że w latach 2011-2020 w konkursach NCN, prawdopodobieństwo uzyskania finansowania wniosku złożonego przez mężczyznę było większe niż prawdopodobieństwo wniosku złożonego przez kobietę. Na tej podstawie Komisja stwierdziła, że stan nierównowagi szans uzyskania finansowania w zależności od płci wystąpił w każdej z grup nauk. Dodatkowo Komisja stwierdziła, że wzrost proporcji kobiet w Zespołach Ekspertów oceniających wnioski grantowe koreluje ze zwiększeniem, na niekorzyść kobiet, dysproporcji wskaźników sukcesu kobiet i mężczyzn. Przekazała, że udział kobiet w zespołach oceniających wnioski grantowe był zdecydowanie mniejszy niż udział mężczyzn, dotyczyło to także przewodniczących paneli ekspertów. Dysproporcja pomiędzy wskaźnikami sukcesów kobiet i wskaźnikami sukcesu mężczyzn nie jest jednak wynikiem małej proporcji kobiet w zespołach oceniających wnioski. Zwróciła uwagę na to, że obecnie w grantach UE jest wymóg opracowania tzw. Gender Equality Plan i podobne analizy jak w NCN są wykonywane w ERC. Wynika z nich,

że im wyższy rodzaj grantu tym mniejszy udział kobiet aplikujących o grant i ta sama tendencja jest obserwowana w NCN. Na podstawie statystyk 2008-2013 wskaźnik sukcesu kobiet w grantach KE i ERC był o 3% niższy niż współczynnika sukcesu mężczyzn, natomiast od 2013 roku proporcje te się wyrównały. Bardzo istotnym krokiem w kierunku wyrównywania szans było wprowadzenie w ERC możliwości wydłużenia w przypadku kobiet okresu aplikacyjnego o 18 miesięcy za każde urodzone bądź przysposobione dziecko. Poinformowała, że w każdym roku Komisja Europejska wydaje raport SHE gdzie publikowane są dane dotyczące wyrównywania szans i jest to obecnie bardzo ważna tematyka, dlatego też działania Komisji są zbieżne w tym zakresie z działaniami KE i ERC.

Dr Anna Strzebońska Kierownik Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji NCN poinformowała, że w sondażu dotyczącym funkcjonowania kobiet i mężczyzn w nauce w Polsce wzięło dotychczas udział 5138 osób i jest to bardzo dobry wynik. Jeśli chodzi o rozkład płci to odpowiedzi udzieliło 64% kobiet i 36 % mężczyzn. Przekazała, że ankieta będzie aktywna do końca września br., dlatego też zachęciła członków Rady o udział w badaniu. Sondaż pozwoli zdiagnozować trudności, ograniczenia i wyzwania, z jakimi mierzą się przedstawiciele obu płci zarówno w pozyskiwaniu środków na badania jak i w budowaniu swojej ścieżki naukowej. Przekazała, że na podstawie sondażu opracowane będą skuteczne formy wyrównywania szans kobiet i mężczyzn w programach NCN.

Ad. 23. Omówienie bieżących spraw związanych z obchodami Jubileuszu 10-lecia działalności NCN.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN przekazał, że uroczystości związane z obchodami Jubileuszu 10-lecia działalności NCN zostały zaplanowane na 9 i 10 września br. W pierwszym dniu, odbędzie się Gala w Teatrze im. J. Słowackiego z udziałem zaproszonych gości, i wystąpieniem m.in.: dr Marca Schiltza z Science Europe oraz prof. Katji Becker German Science Reserch Foundation oraz zaplanowanym wykładem prof. Asy Wikforss z Uniwersytetu Sztokholmskiego. Natomiast drugiego dnia w Międzynarodowym Centrum Kultury odbędą się panele dyskusyjne: „Nauka w czasie pandemii”, który poprowadzi prof. M. Kossowska oraz panel dyskusyjny „Otwarta nauka”, który poprowadzi prof. M. Miączyńska. Pomiędzy panelami odbędą się 3 prezentacje grantobiorców NCN: prof. G. Pietrzyńskiego z Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika PAN, prof. K. Cantarero z SWPS oraz dr S. Glatta z Małopolskiego Centrum Biotechnologii UJ.

Ad. 24. Przedstawienie informacji na temat prac Kapituły Nagrody NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przekazał, że odbyło się posiedzenie Kapituły Nagrody NCN, i podczas głosowania niejawnego zostali wybrani laureaci Nagrody NCN 2021 w trzech obszarach badawczych: HS, ST, NZ.

Ad. 25. Sprawy wniesione i komunikaty.

Dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska Kierownik Zespołu ds. Funduszy Norweskich NCN przekazała informację, że Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej dokonało alokacji rezerwy Norweskiego Mechanizmu Finansowego w wysokości ok 7,5 mln EUR na program „Badania Podstawowe” z przeznaczeniem na dofinansowanie projektów z listy rezerwowej konkursu GRIEG, zgodnie z rekomendacją Komitetu Programu. Wskazała, że obecnie trwają prace nad zmianami umowy w sprawie programu „Badania Podstawowe” pomiędzy Komitetem Mechanizmu Finansowego i Norweskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych, a Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju. Zmiany te dotyczyć będą nie tylko uwzględnienia dodatkowej alokacji, ale również możliwości wykorzystania środków niewydatkowanych w konkursie POLS na finansowanie projektów w konkursie GRIEG. Wysokość dostępnych środków w konkursie POLS jest na razie nieznana, gdyż proces podpisywania umów nie jest zakończony. W związku z tym, zwróciła się z uprzejmą prośbą o przyjęcie uchwały dotyczącej akceptacji przez Radę zwiększenia finansowania w konkursie GRIEG.

Członkowie Rady NCN, biorąc pod uwagę alokację rezerwy Norweskiego Mechanizmu Finansowego na program „Badania podstawowe” z przeznaczeniem na dofinansowanie projektów z listy rezerwowej konkursu GRIEG, zgodnie z rekomendacją Komitetu Programu, w drodze głosowania (17 głosów „za”) zaakceptowali zwiększenie finansowania w konkursie GRIEG przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 86/2021 (w załączeniu).

Prof. Justyna Olko przedstawiła informacje na temat dokumentu “The Global Code of Conduct for Research in Resource Poor Settings” (w załączeniu). Poinformowała, że inicjatywa ta przeciwstawia się działaniom tzw. „ethics dumping” polegającym na wykorzystywaniu krajów mniej rozwiniętych, o niższych dochodach do naginania praktyk związanych z etyką prowadzonych badań i stosowania odmiennych standardów etycznych w stosunku do krajów wysokorozwiniętych. Wskazała, że w opracowanie tego kodeksu etycznego zaangażowani byli czołowi etycy, przedstawiciele nauk społecznych i politycznych krajów UE. Dokument został przyjęty przez Komisję Europejską w 2018 r., jako obowiązkowy punkt odniesienia w projektach programu

HORYZONT 2020 i będzie również obowiązywał w programie HORYZONT EUROPA. Zadała pytanie czy NCN rozważy dołączenie do sygnatariuszy tego standardu. Zaproponowała, aby powyższa inicjatywa została omówiona w ramach prac Komisji Rady.

Członkowie Rady NCN ustalili, że dalsze dyskusje w sprawie możliwości przyłączenia się NCN do powyższej inicjatywy będą prowadzone w ramach prac zespołu tematycznego pod przewodnictwem prof. Justyny Olko.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN wyraził wstępną aprobatę dla dołączenia NCN do grona sygnatariuszy tej inicjatywy. Zaznaczył, że przed podjęciem ostatecznej decyzji dokumentacja zostanie zweryfikowana od strony prawnej.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do NCN zostało skierowane pismo Dyrektora Instytutu Genetyki Człowieka PAN oraz stanowisko Komitetu Genetyki i Patologii Molekularnej PAN w sprawie testów genetycznych i badań genomowych zlecanych za granicą (w załączeniu). W obu dokumentach zwrócono uwagę, na niepokojące doniesienia o nadużyciach danych genomowych przez dalekowschodnie firmy biotechnologiczne, wykonujące komercyjne testy genetyczne wprost dla odbiorcy oraz badania genomowe. Wskazano, że podmioty te przechowują i re-analizują materiał biologiczny oraz dane genetyczne w zakresie daleko wykraczającym poza cele oryginalnie zleconej procedury, bez wiedzy i zgody zleceńodawców. W związku z tym, otworzył dyskusję na temat działań podjętych przez NCN dotyczących wniosków składanych w ramach konkursu SHENG na polsko-chińskie projekty badawcze, w szczególności zawierających elementy badań genomicznych.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że kwestie podniesione w ww. dokumentach zostały szczegółowo omówione. Zdecydowano się dokonać analizy tematyki wniosków złożonych w ramach konkursu SHENG 2. W jej wyniku do dodatkowej oceny merytorycznej skierowano kilka projektów związanych tematycznie z genetyką człowieka. Przypomniał, że ocena formalna i merytoryczna wniosków w konkursie SHENG 2 odbywa się równolegle w NCN i NSFC, co oznacza, że każda z agencji przeprowadzi osobno ocenę formalną oraz merytoryczną w oparciu o przyjęte przez nią zasady. Finansowanie w konkursie mogą otrzymać wnioski, które uzyskają rekomendację NCN i NSFC. W związku z tym, lista wniosków rekomendowanych do finansowania przez Zespoły Ekspertów NCN zostanie przekazana chińskiemu partnerowi dopiero po pełnym zakończeniu procesu oceny merytorycznej NCN. Zwrócił uwagę, że poruszona w powyższych pismach problematyka powinna wykraczać poza kontekst działalności NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że do NCN skierowane zostało pismo z Ministerstwa Edukacji i Nauki w sprawie uaktualnienia Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Wskazano w nim, że Komitet Europejskiej Przestrzeni Badawczej i Innowacji opracował wstępne rekomendacje, ujęte w dokumencie pt. „Review of the European Charter & Code of Conduct for the recruitment of researchers” skierowanym do konsultacji ze środowiskiem naukowym. W związku z powyższym zaproponował, aby członkowie Rady po zapoznaniu się z ww. dokumentem zgłaszali ewentualne uwagi, które zbiorczo zostaną przekazane podmiotowi odpowiedzialnemu za organizację konsultacji.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że podczas lipcowego posiedzenia Rady przedmiotem obrad były rekomendacje Akademii Młodych Uczonych PAN w sprawie konkursów NCN dotyczące: zasad współpracy z jednostką realizującą grant, postulatów związanych z poszerzeniem oferty konkursów NCN, zasad wypłacania wynagrodzeń w ramach grantów NCN. Zgodnie z ustaleniami, na podstawie przeprowadzonej wtedy dyskusji przygotowana została odpowiedź NCN na rekomendacje AMU, która została umieszczona na forum do wiadomości Rady. Poinformował również, że w czasie wakacji, do NCN wpłynęło pismo dotyczące konsultacji drugiej wersji projektu dokumentu Polityki Naukowej Państwa (w załączeniu). Przypomniał, że w styczniu br. Rada przekazała swoje uwagi nt. projektu PNP w ramach prekonsultacji publicznych. W związku z tym Rada po raz kolejny zapoznała się z treścią dokumentu PNP, szczególnie pod kątem analizy uwzględnienia zgłaszanych wcześniej postulatów. W wyniku powtórnych konsultacji NCN przekazał, że została przygotowana odpowiedź, w której Rada i Biuro NCN podtrzymują wcześniejsze uwagi, te które nie zostały uwzględnione, oraz z satysfakcją odnotowują, iż w drugiej wersji PNP uwzględniono bardzo ważny postulat NCN wyraźniej odnosząc się do tego w jaki sposób będą zwiększane nakłady budżetowe na naukę. Przypomniał również, że do NCN skierowane zostało pismo dotyczące konsultacji publicznych projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (w załączeniu). Poinformował, że w oparciu o konsultacje z członkami Rady NCN przygotowana została odpowiedź w tej sprawie, którą przedstawiona na forum do wiadomości Rady. Podziękował członkom Rady NCN za pracę włożoną w opracowanie konstruktywnych uwag do tego rozporządzenia.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN otworzył dyskusję dotyczącą możliwości rozliczenia grantu NCN pracą zamieszczoną w czasopiśmie spoza Open Acces, której koszty opublikowania zostały pokryte ze środków innych niż pochodzące z NCN.

Prof. Joanna Wolczak-Derlacz wskazała na sytuację, w której artykuł został opublikowany w prestiżowym czasopiśmie naukowym, jednakże (np. z powodu embarga czasowego) nie spełniającym wymogów Planu S. Zwróciła uwagę, że koszty publikacji zostały pokryte przez jednostkę naukową z innych środków niż grant NCN. Zadała pytanie czy taką publikację można dołączyć do raportu końcowego celem rozliczenia grantu NCN.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek wskazała, że czasopisma niespełniające ścieżki planu S, bez względu na źródło finansowania, nie spełniają przyjętej w NCN polityki otwartej nauki. Natomiast praca może również zostać zamieszczona w repozytorium.

Prof. Zbigniew Błocki NCN Dyrektor NCN przypominał, że NCN zgodnie z przyjętą polityką otwartego dostępu do publikacji wymaga, aby prace będące efektem grantów NCN były upowszechniane w modelu natychmiastowego, otwartego dostępu (bez embarga czasowego). Natomiast, gdy publikacja została umieszczona w czasopiśmie hybrydowym, powinna ona zostać równocześnie umieszczona w odpowiednim repozytorium. W takim przypadku, gdy koszty publikacji nie zostały pokryte ze środków NCN, publikację można uznać za akceptowalną do dołączenia do raportu końcowego celem rozliczenia grantu. Zwrócił równocześnie uwagę, że zdecydowana większość prestiżowych czasopism naukowych spełnia wymogi Planu S. Podkreślił, że celem NCN jest zachęcenie grantobiorców do publikowania w najlepszych czasopismach.

Dr Aneta Pazik-Aybar Główny specjalista ds. Otwartej Nauki poinformowała, że NCN wymaga upowszechniania prac będących efektem realizacji projektów badawczych w czasopismach oferujących możliwość publikacji w otwartym dostępie. W związku z tym, jeżeli publikacja została zamieszczona w czasopiśmie niezgodnym z Planem S to publikacja nie może stanowić podstawy rozliczenia grantu. Poprosiła, aby członkowie Rady zgłaszali przypadki istotnych czasopism naukowych, które wg wyszukiwarki Journal Checker Tool (JCT) nie spełniają wymogów Planu S.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Informacja kwartalna o zakresie wykonanych przez Narodowe Centrum Nauki zadań i wydatkowanych na ten cel środkach w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r. (ZE.033.3.2021);
- 2) Uchwała Rady NCN nr 75/2021;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 76/2021;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 76/2021;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 77/2021;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 78/2021;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 79/2021;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 80/2021;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 81/2021;
- 10) Uchwała Rady NCN nr 82/2021;
- 11) Uchwała Rady NCN nr 83/2021;
- 12) Uchwała Rady NCN nr 84/2021;
- 13) Uchwała Rady NCN nr 85/2021;
- 14) Uchwała Rady NCN nr 86/2021;
- 15) Dokument "The Global Code of Conduct for Research in Resource Poor Settings" (KR.0002.8.2021);

- 16) Pismo Dyrektora Instytutu Genetyki Człowieka PAN oraz stanowisko Komitetu Genetyki i Patologii Molekularnej PAN w sprawie testów genetycznych i badań genomowych zleczanych za granicą (KR.0002.8.2021);
- 17) Pismo z MEiN w sprawie konsultacji drugiej wersji projektu dokumentu Polityki Naukowej Państwa (KR.070.20.2021);
- 18) Pismo z MEiN dotyczące konsultacji publicznych projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (KR.070.17.2021);
- 19) Pismo AGH w sprawie reorganizacji paneli dziedzinowych NCN (KR.070.11.2021)
- 20) Pismo Politechnika Krakowska w sprawie reorganizacji paneli dziedzinowych NCN (KR.070.2021);
- 21) Pismo Komitetu Fizyki PAN w sprawie reorganizacji panelu ST2 „Podstawowe składniki materii” (KR.070.23.2021);
- 22) Pismo Komitetu Inżynierii Chemicznej i Procesowej PAN w sprawie reorganizacji panelu ST8 „Inżynieria procesów i produkcji” (070.16.2021);
- 23) Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk w sprawie usytuowania nauk weterynaryjnych w strukturze paneli NCN (KR.070.22.2021);
- 24) Pismo Uniwersytetu Gdańskiego ws. uwzględnienia w ocenie projektu płci badanych obiektów (KR.070.19.2020).